

С.Ж.АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ.

**КАФЕДРА: МИКРОБИОЛОГИЯ,
ИММУНОЛОГИЯ ЖӘНЕ ВИРУСОЛОГИЯ**

**ТАҚЫРЫБЫ: ВИРУСТЫ ИНФЕКЦИЯЛАРДЫҢ
ХИМИОТЕРАПИЯСЫНЫҢ АРТЫҚШЫЛЫҚТАРЫ.**

ОРЫНДАҒАН: **ҚАЙНАЗАРОВ С:**

ҚАБЫЛДАҒАН: **БЕКБОЛАТОВА К.А**

АЛМАТЫ 2013

Kіріспе.

Вирусологияның ғылым ретінде дамуы вирустардың табиғатын тануға да әсер етеді. XX ғасырдың 30-жылдардың соңы мен 40-жылдардың басында вирустарды зерттеудің алға жылжығаны соншалықты-вирустар табиғаты бойынша тірі организмге жататыны күмән туғызбады. Оған мыныдай себептер негіз болады: вирустар басқа организмдер сияқты өсіп-өніп көбейе алады; тұқымқуалушылық және жасанды сұрыптау нәтижесінде биологиялық эволюцияға ұшырай алады. Дегенмен, вирусологияның молекулалық-биологиялық кезеңі кезінде вирустарды организм ретінде қарастыру концепциясына көзқарас өзгере бастады.

Жоспары:

I. Кіріспе

II. Негізгі бөлім

1. Химиотерапияның мақсаты.

2. Вирусты инфекциялар.

3. Антивирустық препараттар

III. Қорытынды

Пайдаланылған әдебиет тізімі

Химиотерапия-ол қатерлі ісіктерді,көптеген инфекциялық, паразиттік ауруларды «У»-ң , токсиндердің, инфекцияларды өлтіретін әртүрлі агенттердің көмегімен емдеу. Емдеу препараттарын химиопрепараттар немесе химиотерапиялық агенттер деп атайды.

Химиотерапияның негізгі қызметі- паразиттердің, инфекциялық агенттердің және қатерлі ісік жасушаларының көбеюін тоқтатып жю

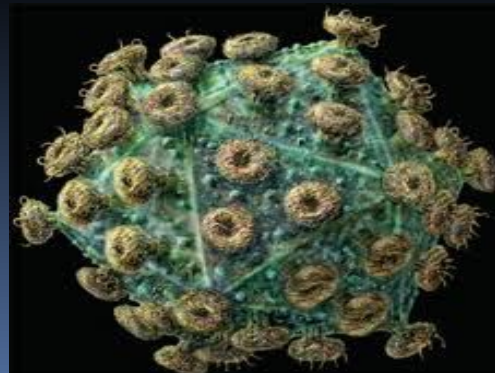
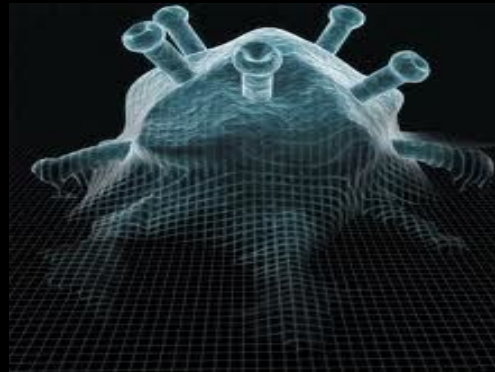
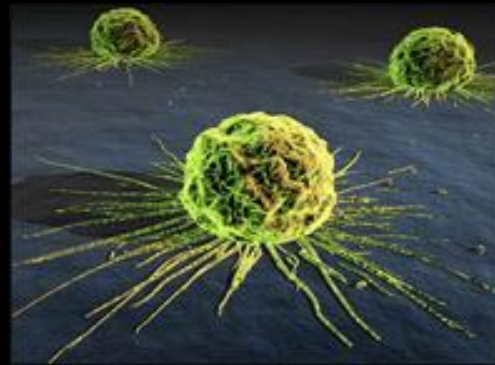

Химиотерапияның түрлері:

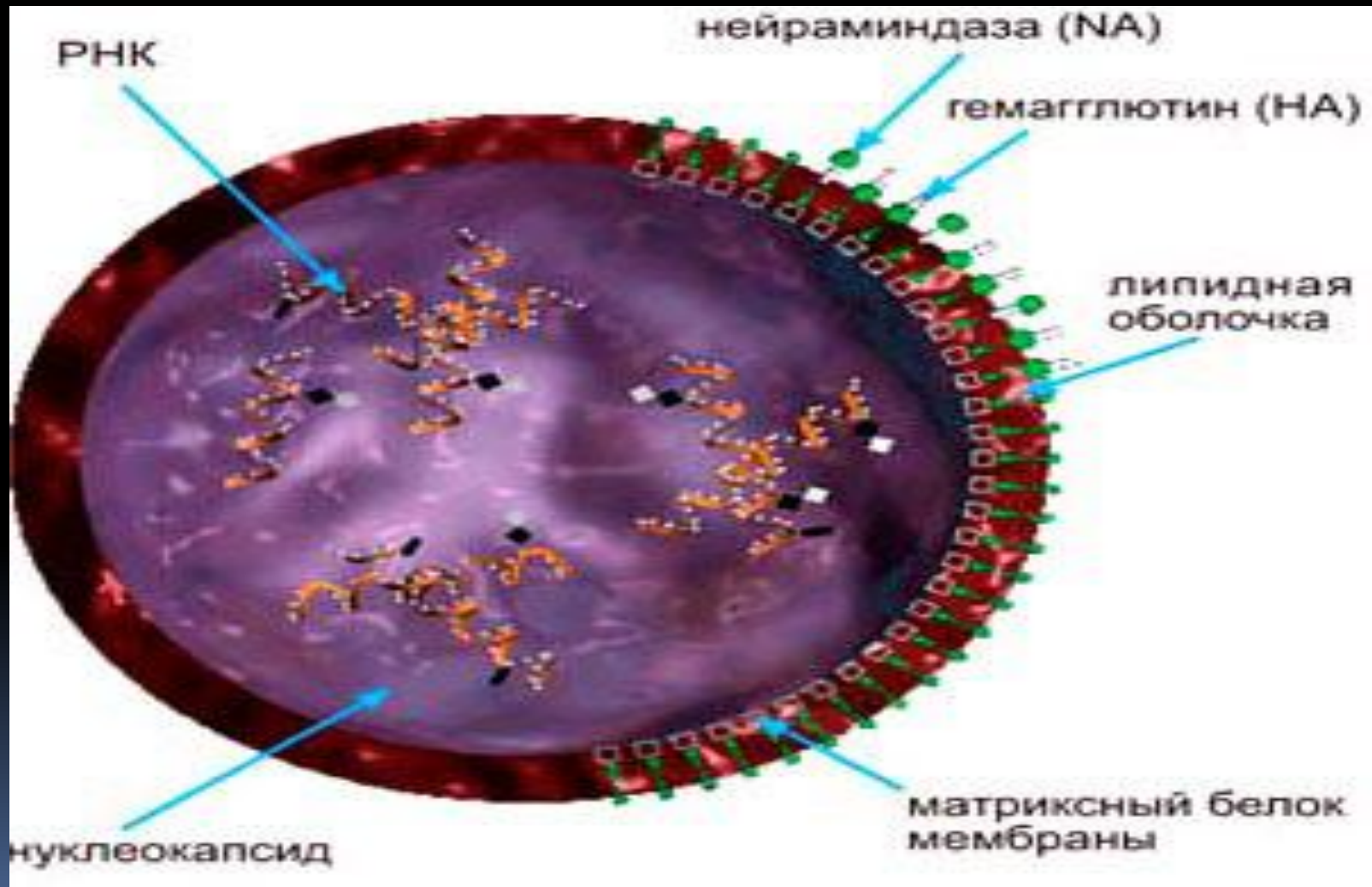
1. Антибактериалдық химиотерапия немесе антибиотикотерапия.
2. Саңырауқұлаққа қарсы (антигрибковая) химиотерапия.
3. Ісікке қарсы (цитостатикалық немесе цитотоксикалық) химиотерапия.
4. Антипаразиттік химиотерапия, көбінесе антигельминттік, антималяриялық химиотерапия.
5. Антивирустық химиотерапия.

Вирустар:

Вирустар Vira патшалығына жатады. Бұл өте ұсақ микроорганизмдер, жасушалық құрылысы, ақуыз түзетін жүйесі жоқ, тек бір ғана нуклеин қышқылын құрайды (ДНҚ немесе РНҚ). Олар ерекше бытыраңқы көбею әдісімен ерекшеленеді: жасушада вирустардың нуклеин қышқылы мен ақуыздарының жекелеп түзілуі жүреді, сосын олар вирусты бөлшектерге жинақталады. Вирустар облигатты жасушаішілік паразиттер болып табылады, жасушаның цитоплазмасында немесе ядросында көбейеді. Құралған вирустық бөлшектер вирион деп аталады. Вирустардың морфологиясы мен құрылымы электронды микроскоп көмегімен зерттеледі, себебі өлшемі ұсақ.

Вирустардың құрылысы:

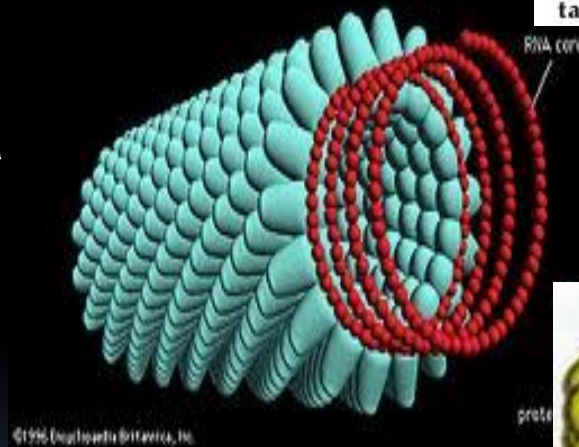
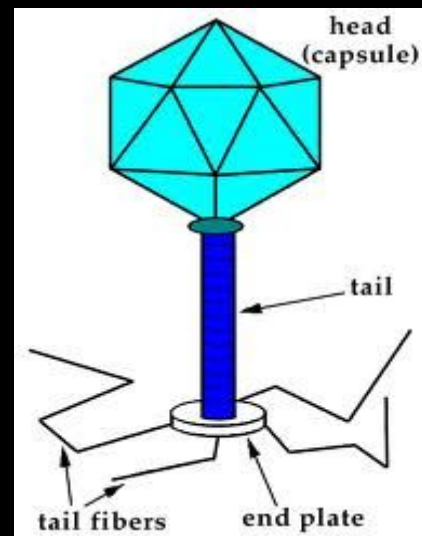

**1892 жылы ең
алғаш рет
вирусты
ашып,
сипаттама
берген ғалым
*Дмитрий
Иосифович
Ивановский .***

Вирусты инфекциялар

Вирустардың микробтар әлемінің басқа өкілдерінен айырмашылығы- олар генетикалық(молекулалық) деңгейде жасушаішілік облигатті паразиттер болып табылады. Олардың арасында патогенсіздері жоқ, сондықтан, оларға патогенділік термині қолданылмайды. Ал вируленттіліктің орнына инфекциондық немесе инфекциоздық атаулар қолданылады. Осыған байланысты вирусты инфекциялар кезіндегі инфекциялық процесс ең

Вирусты инфекциялардың түрлері:

1. Түсікті (абортивная) инфекция- нақты организмде репродукцияланудың толық циклын атқара алмайтын вирустарға тән.
2. Жедел (жіті) инфекция- соңында иесінің иммундық жауабы арқылы вирустан толық арылатын жағдай.
3. Кейіннен латентті инфекцияға айналатын жедел инфекция- бұл кезде белсенділігінің қайталану және организмнен шығу кезеңдері алмасып, инфекциялық емес жаңдайда болады. Инфекцияның осындай түрін қоздыратын вирустардың белгілі бір жағдайларда жасушалардың біреуінде өнімді(продуктивная) инфекция, ал басқа жасушаларда пермиссивті емес инфекция қоздыру қабілеттілігі болады.
4. Кейіннен персистентті инфекцияға айналатын жедел инфекция- бұл кезде инфекциялық вирус тұрақты бөлінеді немесе зақымданған тінде кездеседі. Иесінің иммунды жауабы жедел инфекция кезінде вирусты жоя алмаған жағдайда персистентті инфекция пайда болады.

5. Баяу үдемелі инфекциялар- бұл инфекция айнодымға

Вирусты инфекциялар:

**Папилломавирусы
(Papillomaviridae)
Бородавки**

Вирусты инфекциялар:

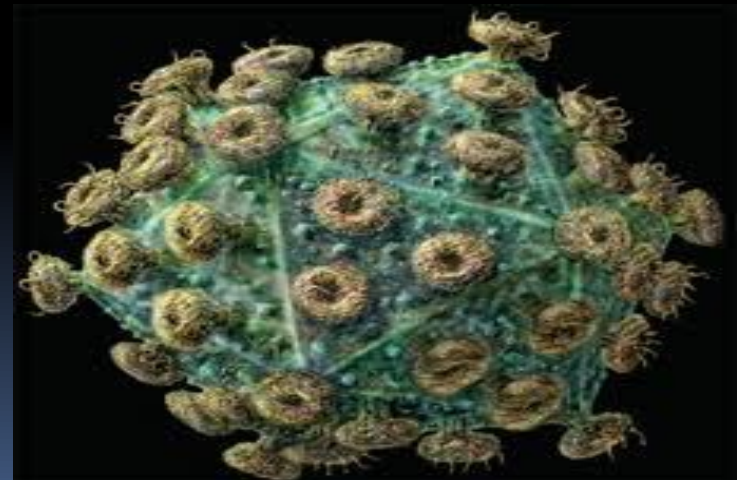
Вирусы бешенства
(Rhabdoviridae).

Вирусты инфекциялар:

КГЛ (Bunyviridae)

ВИЧ инфекция СПИД
(Retroviridae)

Антивирустық препараттар:

Антигерпетиктер, яғни ұшыққа қарсы препараттар (ацикловир, валацикловир, видарабин, ганцикловир, фамцикловир) вирустық тимидинкиназамен селективті белсендірілетін нуклеозидтердің аналогы болып табылады.

Антигерпетиктердің АІЖ (ЖКТ) арқылы биосіңірілуі 15-20% (валацикловир 60%-ға дейін). Препараттар негізінде инфицирленген жасушаларда белсенді концентрацияда жиналып, таңдамалы әсер етеді. Қан плазмасындағы ақуыздармен байланысуы 0,30% құрайды. Препараттың

Антивирустық химиялық препараттар:

Химиялық препараттар жеткілікті зерттелген және кең қолданылатын антивирустық этиотропты агенттер қатарына жатады. Олардың әсер ету механизмінің мәнісі-макроорганизм жасушаларының тіршілік ету қабілеттілігіне елеулі әсер етпей, вирустардың репродукциялануының жекелеген кезеңдерін таңдамалы түрде тоқтату (басып тастау).

1959 жылы этиотропты әсер ететін антивирустық препарат алғашқы рет синтезделген болатын- идоксуридин, аномальды нуклеозид.

1961жылы симметриялық амин-адамантин (амантадин) синтезделіп алынды.

XX-XXI ғғ. 90жылдары тиімді әсер ететін

Антивирустық препараттардың әсер ету механизмі:

Антивирустық препараттардың ерешелігі сол, олар вирустардың репликациялану циклының әрбір кезеңдеріне (пенетрация, депротейнизация, вирус геномының транскрипциялануы, вирустық ДНҚ, РНҚ және аққуыздардың синтезделуі және т.б.) таңдамалы әсер етеді. Осыған орай антивирустық препараттар жасаудың ғылыми негіздемесі вирустардың жасушалық және қазіргі кездегі

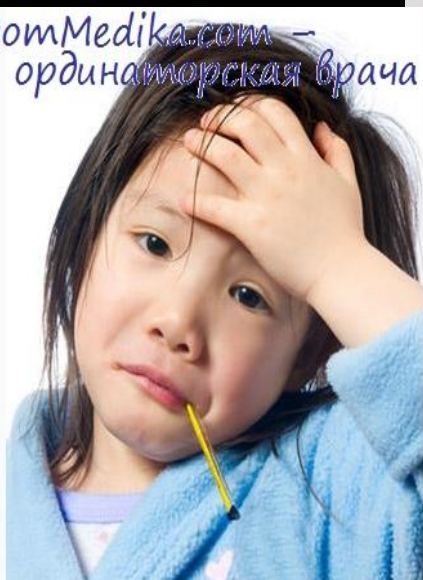
Химиотерапияның жүргізілуі:

Химиотерапиялық препараттар пероральдық (ауыз арқылы) және парэнтеральдық (қан тамыр арқылы) енгізіледі. Бұл активті антивирустық агенттердің қатерлі ісік жасушаларына әсер ету үшін. Ал кейбір жағдайда арнайы жергілікті жеріне салынады. Мысалы: омыртқа сұйықтығына немесе тік ішек арқылы (perrectum) енгізеді. Бұл емдеу стационарлық немесе амбулаториялық ауруханаларда жасалынады.

DomMedika.com -
ординаторская врача

Қорытынды.

Вирустардың микробтар әлемінің басқа өкілдерінен айырмашылығы- олар генетикалық(молекулалық) деңгейде жасушаішілік облигатті паразиттер болып табылады. Химиотерапиялық препараттар пероральдық(ауыз арқылы) және парэнтеральдық (қан тамыр арқылы) енгізіледі.

Қолданылған әдебиеттер:

1. А.А.Воробьёв “Медицинская Микробиология, Вирусология, Иммунология”.

Москва 2006г

2. Л.Б.Борисов Москва 2005г

3. А.И.Коротяев; С.А.Бабичев

Санкт-Петербург 2008г

4. В.И.Покровский “Медицинская Микробиология”

Москва 2008

5. ИНТЕРНЕТ:

а. ru.wikipedia.org/wiki/Химиотерапия

б. www.medinterswiss.ru/medical/himioterapija

в. www.tiensmed.ru/news/himioterapiya-wkti/

г. www.leucosis.ru/chemotherapycomplications/